

БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗИ

ТОШКЕНТ ХАКИКАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ
ВА МЕХНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

18-ЙИЛ ЧИҚИШИ.

№ 248 (4454).

22

ДЕКАБРЬ

ЧОРШАНБА

1971 ЙИЛ

Баҳоси 2 тийин.

ПЛАНДАН ТАШҚАРИ 7 МИЛЛИОН КИЛОВАТТ СОАТ ЭНЕРГИЯ

Хар қуни пландан ташқари 30 минг килловатт соат электр энергияси ишлаб чиқаришда, Фарҳод гидроэлектростанцияси коллективнинг меҳнат самараси ана шундай. Бу станция коллективни ўз байрамини

энергияни тежаш юзасидан йиллик социалистик мажбуриятини бажариш билан қўшиб олди. Рационализаторларнинг аўр гайрат билан қилган меҳнати тўғрисида буга эришши ниятидаги тугилди. Шу йил

нинг бир ўнлаги ГЭС машинаси устуналаридан фойдаланишни яхшилашга қаратилган 52 тақлиф қабул қилинди. Илг охиригача пландан ташқари 7 миллион килловатт соат энергия ишлаб чиқарилади.

ҚИШЛОҚДА НОН ЗАВОДЛАРИ

Пискентда бир кечаю-кундузда ўттиз тонна нон-булка пишириш қувватига эга бўлган ва Ўзбекистонда энг йирик қишлоқ нон заводи қурилиб бўлди. Бу ерда унинг элашдан тортиб, то тайёр нонни транспортга ортиришгача бўлган барча ишлаб чиқариш жара

йлари механизмлар билан бажарилади. Бу корхона кўпгина қишлоқларнинг аҳолисини янги маҳсулот билан уздуксиз таъминлаш, аҳолининг хилма-хил турдаги маҳсулотларга бўлган талабини яхшироқ қондириш мумкин.

ушбу бир кечаю-кундузда 45 тонна маҳсулот ишлаб чиқариш қувватига эга бўладиган яна ҳам улкан заводларнинг лойиҳалари ишлаб чиқишда. Дастлаб ана шундай корхона илгуси Янги Сирдарё областида қурила бошляпти. (ЎЗТАГ).

ПАРТИЯ РЕЖАЛАРИ- ХАЛҚ РЕЖАЛАРИ

КПСС Марказий Комитети ноябрь Пленуми, СССР Олий Совети учинчи сессиясининг қарорлари мамлакатимиз меҳнаткашларининг кучига-куч, ғайратига-ғайрат қўшиб юборди. Улар Марказий Комитетининг ноябрь Пленуми якунларига бағишланган партия ва ҳар томонлама кудратли қилишга, ҳалқ фаровонлигини оширишга қаратилган фаолияти учун ундан самимий миннатдор эканликлари чин қалбдан изҳор этмоқдалар.

КИЕВ

16 декабрда Киев шаҳри ва области партия активининг йиғилиши бўлди. Бу йиғилишда КПСС Марказий Комитети ноябрь Пленумининг якунлари муҳокама қилинди.

Залдагилар томонидан самимий кутуб олинган КПСС Марказий Комитети Сийёсий бюросининг аъзоси, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний КПСС Марказий Комитетининг 1971 йил ноябрь Пленуми якунлари тўғрисида доклад қилди.

КУЙБИШЕВ

Куйбишев области партия активининг йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилишда қатнашчилари КПСС Марказий Комитети ноябрь Пленумининг якунларини ва области партия ташкилотининг вазифаларини муҳокама қилди.

Мажлис аҳли томонидан самимий кутуб олинган КПСС Марказий Комитети Сийёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин КПСС Марказий Комитетининг ноябрь Пленуми якунлари тўғрисида доклад қилди.

ФРУНЗЕ

17 декабрда Қирғизистон партия активининг Фрунзеда ўтказилган йиғилишида КПСС Марказий Комитети ноябрь Пленумининг якунлари ва республика партия ташкилотининг вазифалари муҳокама қилинди.

Йиғилиш қатнашчилари самимий кутуб олган КПСС Марказий Комитети Сийёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари Д. С. Полянский доклад қилди.

ПЕРМЬ

Пермь области партия активининг йиғилиши КПСС Марказий Комитети ноябрь Пленуми якунлари ва области партия ташкилотининг вазифаларига бағишланди.

Йиғилишда КПСС Марказий Комитети Сийёсий бюросининг

аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари М. А. Сулов доклад қилди.

КИШИНЕВ

Кишиневда ўтказилган Молдавия ССР партия активининг йиғилиши КПСС Марказий Комитети ноябрь Пленумининг якунларига бағишланди.

Мажлис аҳли томонидан қизгин кутуб олинган КПСС Марказий Комитети Сийёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари А. П. Кириленко доклад қилди.

ГОРЬКИЙ

Горький области партия ташкилотининг йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилишда КПСС Марказий Комитети ноябрь Пленумининг якунлари ва области партия комитетининг вазифалари муҳокама қилинди.

Мажлис аҳли томонидан самимий кутуб олинган КПСС Марказий Комитети Сийёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари К. Т. Маузов доклад қилди.

КРАСНОДАР

Краснодар ўлка партия ташкилотининг йиғилишида КПСС Марказий Комитети ноябрь Пленумининг якунлари муҳокама қилинди.

Мажлис аҳли томонидан самимий кутуб олинган КПСС Марказий Комитети Сийёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари Ф. Д. Кулаков доклад қилди.

ЯРОСЛАВЛЬ

Ярославль области ва шаҳар партия ташкилотлари активининг йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилишда КПСС Марказий Комитети ноябрь Пленумининг якунлари муҳокама қилинди.

Мажлисда қатнашчилар томонидан қизгин кутуб олинган КПСС Марказий Комитети Сийёсий бюросининг аъзоси, ВЦСПС раиси А. Н. Шелепин доклад қилди.

А.А. Десяткова

ТАШАББУС КЕНГ ҚОНОТ ЕКИСИ!

Янгиўл пойфазал фабрикаси коллективни тўққизинчи беш йилликнинг дастлабки йилида қувончли марраларини эгаллапти. Ўн бир ойлик маҳсулот реализация қилиш плани 102,5 процент қилиб бажарилиди. Янажн ўнги қишлоқларимиз учун бир миллион тўрт юз йигирма минг жуфт пойфазал ишлаб чиқарилиди.

Ниятинг социалистик мусобақа асосида ташкил этилиши бундай улкан марраларни эгаллашда натта роль ўйнамоқда. Цехлар, бригадалар мусобақа ҳар ойда якунлашиб, тоғилар рағбатлантириляпти.

Ишлаб чиқарилаётган маҳсулотнинг сифати, унинг таънарихи, чармларни тежаб-тергаб сарфлаш мусобақаси, тоғиларин аниқлашнинг асосий шартлари қилиб олинди.

Меҳнатин илмий ташкил этишга ҳам жиддий эътибор

бериб келинмоқда. Оғир қўл меҳнатини талаб қилувчи лар раёлар механизмлар зиммасига қўйламоқда. Тўртинчи пехда осаниб қолган, унумдорлиги паст машиналар замонавий ЗНҚ—О маркази машиналар билан алмаштирилди. Натияжада, пехнинг йиллик ишлаб чиқариш қуввати 15,2 процентга ортди. Мақтаб ёшдаги болалар пойфазал тайёрлаш 40 минг жуфтга ортди. Йилга 26,8 минг сўмлик самара олин имкони туғилди.

Бешинчи пехда тикув конвейери ўрнатилди. Конвейер иш бошлани билан пехнинг умумий қуввати 31,5 процент ошди. Болалар оёқ кийими йилга 393 минг жуфт ортиқ ишлаб чиқарила бошланди. Янги конвейер йилга тўрт минг сўм иқтисодий фойда ҳам беради.

Тайёрланаётган оёқ кийим

ларнинг сифатли бўлишини таъминлаш мақсадида 22 классли машиналар 34 классли тикув машиналари билан алмаштирилди. Бу маҳсулотнинг чидамлили даражасини бир неча баробар оширди.

Хом ашё материалларидан тежаб-тергаб сарфлаш коллектив ҳар бир каттадан-кичик аъзосининг ишорига айланган. Тўққизинчи беш йилликнинг дастлабки ўн бир ойи мобайнида 510 минг квадрат дециметр устуна чарм, 45 минг квадрат дециметр таг чарм тежаб қолинди. Тежамланган хом ашёдан планга қўйишча равишда қўшлаб маҳсулот тайёрланди. Рационализатор ва иxtиричи-лар ҳам тежамкорлик асосида иш юритиб, иқтисодий фойда келтирувчи янги-янги тақлифлар қилишмоқда. Утган ойлар давомида рационализаторлик тақлифларининг ишлаб

чиқаришга жорий этилиши аъзага ўн етти минг сўм тежялди. Илг охиригача бу ракам 20 минг сўмга етказилди.

Фабрикада зарбдор ишчилар сафи ҳам тобора ортиб бормоқда. Е. Казанцева, А. Губина ва А. Деятнова ўртоқларнинг ватанпарварлик ташаббуслари борган сари кенг қўлоқ ёзмоқда. Мухаррам Султонова, Хайри Усмонова, Матлуба Эгамбердиева, Мария Чеховская, Галина Баурова ва Абдурахмон Алимов ўртоқлар корхонанинг фахри ҳисобланмоқда. Смена нормасини бир ярим ҳиссадан удадлаётган зарбдорлар беш йилликни тўрт йилда удадлашга азму-қарор қилишган. Умуман эса фабрика бўйича ички юздан ортиқ ишчи Альбина Ташаббус асосида меҳнат қилмоқда.

— Коллективимиз олдида

янгида-янги вазифалар турибти. — дейди беш иккунер ўртоқ Рўзмин Мамадалиев. — 1972 йилдан бошлаб 48 хил янги модел ишлаб чиқарила бошланади. Умуман эса келаси йил охиригача 60 хил модел тайёрлаш ўлаштирилади. Маҳсулотнинг тақли қўрилиши, сифатли бўлиши, билан бир қаторда таънариқнинг арзон бўлишига ҳам алоҳида эътибор қилинди.

Айни кунларда фабрикада меҳнат кўтарикчилиги ҳукм сурмоқда. Меҳнатсеварлар КПСС XXIV съезди бўлиб ўтган йил планини 24 декабрда бажариш юзасидан олган қосан социалистик лавини барқат удадлаш учун ишчи бир аум ҳам сусайтирмай фидокорона меҳнат қилишмоқда.

Ш. ШОАЛИМОВ.

МУҲАМАДАЛИ ҚУШОҚОВ

«Ташеельмаш» заводининг пешкада ишчиларидан. У ўн уч йилдан буён 22-пехда сасарё бўлиб ишляпти. Коммунистлик меҳнат зарбдори деган юксак номин қозонган бу мохир машинасоз беш йилликни тўрт йилда бажаришга аҳд қилди. Шу кунларда у нормани 130 процентга етказиб бажармоқда. Суратда: дондор ишчи М. Қушқов.

И. Поингомов фотоси.

СССР ДОСААФНИНГ

ЕТТИНЧИ СЪЕЗДИ

МОСКВА, 21 декабрь. (ТАСС). Бугун Катта Кремль саройида армия, авиация ва флотга ёрдан бериш Қизил Байроқли кўнгалли жамаиятининг еттинчи Бутуниттифоқ съезди очилди. Съезд ДОСААФ Марказий Комитети билан Мулоффа жамаияти Марказий Революция комиссиясининг ҳисобот докладларини тинглайди ва муҳокама қилади.

СИРДАРЕЛИК

МУСОБАҚАДОШЛАР

ОБЛАСТИМИЗДА

Кеча Тошкентда Сирдарё областининг чорвачилик бўйича Узаро текшириш бригадаси келди. Бригада аъзолари бир неча кун мобайнида областимиз хўжаликларида бўлиб, чорвачилик юзасидан зиммага олган социалистик мажбуриятлар қандай бажарилаётганини текширдилар.

ОБЛАСТ РАЙОНЛАРИДА ЯХОВ СУВИ БЕРИШ ВА ШҲР ЮВИНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА ШУ ЙИЛ 21 ДАКАБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Тошхирқда) нисбатан процент ҳисобида)	
Бирпичи стун районлар, иккинчи стун—сугорилган.	
Охангарон	126,1
Бекобод	125,6
Оқдўғрон	105,0
Янгиўл	87,7
Орjonsонийде	88,9
Бўна	76,7
Калинин	76,5
Ўрта Чирчиқ	62,1
Бўстонлиқ	50,3
Юлдуз Чирчиқ	46,9
Област бўйича	81,5
ШҲР ЮВИШ	
Бўна	20,5
Бекобод	15,8

ЧОРВАДОРЛАР ЮТУРИ

Жонажон партияимизнинг XXIV съезди қарорларидан руҳланган Бўстонлиқ районидан 14-«Хўжалик» совхозининг лабаз ҳалол чорвадорлари улкан ғалабани қўлга киритдилар. 9 минг центнерга яқин серқаймоқ сут етказиб бериб, зиммага олган йиллик сут топириш планини мўддатидан анча илгари орттири билан ўйнадилар.

Бу муваффақиятда совхознинг Қоранқул ва Буюқсу участкаларидан Эрнўлат Нормадирлик қилаётган ферма комсомол қизлар зеноси аъзоларининг ҳиссаси самарали бўлди. Сут бўлогини аўрудираётган меҳнатсевар қизлар Мухаррам Умаровлар ва Муқаддам Шероқовларнинг ҳар бири ўз боқувчларида ҳар 23 бош сиғирдан 2 минг килограммдан сут соғиб олди, барчага ўрнал бўлишди.

Шунингдек, 2-бўлим чорвадорларининг меҳнати ҳам чакки бўлмади. Сут соғувчилардан Рихис Абдукаримов, Ўғулдан Ираева, Тошпа Шомасхондона, Хайитгул Махамедона, молбоқарлардан Наби Абдукаримов, Утган Тошбоевларнинг номини бўлимда ҳурмат билан тилга олишди. Аҳолига қўшлаб сут ва сут маҳсулотлари етказиб бериш ишвтиқда меҳнат қилаётган совхоз чорвадорлари ўз ниятларини ҳисоблаб чиқиб, йил охиригача давлатга яна 300 центнер серқаймоқ сут топиришга аҳд қилишди.

Хўхир совхозининг чевар сут соғувчилари мажбурият ҳисобига сут соғиб олишляпти.

И. ПОРТНОВ,

М. ЦОЮСУПОВА.

МЕХНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ СЕССИЯСИ ТЎҒРИСИДА

Тошкент области иккуня комитети меҳнаткашлар депутатлари област Сийёсий депутатларига маълум қилидики, шу йил 21 декабрь кунин эрталаб соат 11 да Тошкент област партия комитетининг мажлисида залда (Ўзбекистон кўчаси 9) меҳнаткашлар депутатлари XIII чакирик Тошкент област Советининг учинчи сессияси чакрилади.

Меҳнаткашлар депутатлари област Советининг иккуня комитети сессия муҳокамаасига қўндаги масалаларни қартиди.

1. Тошкент област халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1971—1975 йилларга муъаллавланган беш йиллик плани тўғрисида;

2. Тошкент област халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1972 йилги лани тўғрисида;

роия комитетининг раиси ўртоқ С. А. Асомов.

3. Тошкент областининг 1972 йилги маҳаллий бюджетни тўғрисида.

Докладчи област молия бўлимининг мудири ўртоқ Я. К. Эъчибеков.

Қўшимча докладчи област Совети план-бюджет доимий комиссияси раисининг ўринбосари ўртоқ Ш. З. Зоҳидов.

4. Меҳнаткашлар депутатлари област Совети иккуня комитетининг 1971 йилги ишлари тўғрисида ҳисобот.

Депутатлар 24 декабрь эрта билан соат 9 дан бошлаб шу банининг ўзида руҳхата олинадилар.

МЕХНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ИККунЯ КОМИТЕТИ.

ВЛКСМ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

20 декабрда Москвада ВЛКСМ Марказий Комитетининг бешинчи пленуми бўлди. Пленумда област, ўлка комсомол комитетлари ва иттифодош республикалар комсомол комитетларининг секретарлари қатнашди.

Пленум «КПСС Марказий Комитети ноябрь Пленумининг якунлари ҳақида ва комсомол ташкилотларининг пленум қарорларини бажариш соҳасидаги вазифалари тўғрисида»ги масалани муҳокама қилди.

Пленум қатнашчилари самимий кутуб олган КПСС Марказий Комитетининг секретари К. Ф. Катусев доклад қилди. Музокараларда сўзга чиққан

ўртоқлар айтиб ўтганидек, комсомоллар, барча совет ишлари Коммунистик партия, унинг ленинчи Марказий Комитетининг ички ва ташқи сийёсатини қизгин қўллаб-қувватладилар. Нотиклар партия Марказий Комитети ноябрь Пленуми, КПСС Марказий Комитетининг халқаро фаолияти тўғрисида КПСС Марказий Комитети Бosh секретари ўртоқ Л. И. Брежнев доклади юзасидан қабул қилинган қарор гоят катта аҳамиятга эга эканлигини таъкидладилар.

Пленум қатнашчилари таъкидлаб ўтганидек, Советлар мамлакатининг йигит-қизлари беш йиллик биринчи йили топириқларининг муваффақиятли бажариш учун астойдил курашмоқдалар.

Пленум қатнашчилари қабул қилинган резолюцияда Коммунистик партиянинг ички ва ташқи сийёсатини, партия ленинчи Марказий Комитети ва Марказий Комитет Сийёсий Бюросининг фаолиятини тўла-тўқис маълумладилар. Комсомол КПСС Марказий Комитетини ишонтириб айтидики, барча совет ишлари КПСС Марказий Комитети 1971 йил ноябрь Пленуми қарорларини бажаришда гоят актив қатнашадилар ва коммунистик қурилишнинг улдувор вазифаларини амалга ошириш соҳасида бун

дан буён ҳам ҳормай-толмай ишлядилар.

ВЛКСМ Марказий Комитетининг секретари Б. Н. Пастухов комсомолда ҳисобот ва сайловларнинг бориши ҳақида ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг тўртинчи пленумида кейинги даврда ВЛКСМ Марказий Комитети бюроси ва секретариатининг иш тўғрисида ахборот берди.

Пленумда фан, техника ва ишлаб чиқариш соҳасида 1971 йил учун Ленин комсомолли мукофоти лауреатларига фахрий диплом ва значоклар топирилди. (ТАСС).

БУГУН—ЭНЕРГЕТИКЛАР КУНИ

РЕПОРТАЖ

ҲИММАТ

Урта Осиёда тенгсиз ҳисобланган нурчилар маскани томон йўл оламиз. Текис, равион йўл олиқ-олиқда кўзга чалинаётган миноралар сари етаклайди. Автобусда йўловчилар тизилди. Гап-сузлар, муомилаларидан нурчилар эканини пайқаш кийин эмас, уларнинг.

Нисҳоят, белгиланган манзилга етиб келдик. Корхона директори эдингизга тушдикидан кайтган экан. Судбатимиз аввал бошлиқ эканисда, сўнгга бевосита нур ишлаб чиқарувчи агрегатлар ёнида давом этди.

Ноил ака Абдурахмонов ГРЭСнинг бүгунги кунини, истиқболни ҳақида гуруҳларни қўқор қилди: — Лойиҳа қуввати 1 миллион 920 минг киловатт бўлган нурхонамиз Тошкент энергия системасига кириш билан бир қаторда бирлашган Урта Осиё энергия системасига боғланган. У Урта Осиё республикаларининг қатор шаҳарлари, шунингдек, Жанубий Қозғистонни электр қуввати билан таъминлайди.

Айниқса, 1971 йил биз учун қувончли бўлди. Сўнгги объекти-миз — 12 блок ҳам ишга туширилди. Натيجида барча блоклар бир йўла электр қуввати ишлаб чиқара бошладилар.

Директор бизни улкан блок томон бошлади. Қирғиринида бир зум тўтатиб, фикрини жамлагандек гапда давом этди:

— Ҳа, ишларимиз чакки эмас. Ўз байрамимиз — Энергетиклар кунини ёруғ юз билан кутиб ол-ялмиз: Йилнинг план муддатидан барзакт бажариладилар. Лекин, — жиммайиб қўйдим бошлиқ, — йил-лик план деганимда янгида қабул қилинган топириқини назарда тутайман: 1971 йил топириқини аллақачон уйдалаб қўйганмиз. Ўз имкониятларимизни ҳисоблаб чиқиб, зиммаларига оширилган мажбурият қабул қилганмиз. У ҳам бўлса 1971 йилда тўққизинчи бешйиллик охирига мўлжалланган маррани эгаллашдир.

Судбатимизга ГРЭС планлаш бўлими бошлигининг ўринбосари, Маҳмадхон Азимжонов қўшилди:

— Бешйиллик охирида йиллик электр энергияси ишлаб чиқариш 8 миллиард киловатт-соатга етказилиши лозим бўлган тақдирда, биз шу йилнинг ўзидек мўлжалда маррага эришмоқчимиз. Қозғирда 7800 миллион киловатт-соат нур ишлаб чиқилди.

12-блокнинг бошқариш пункт-имиз, ҳаммаёқ сарамзон ҳалат-ришта. Пулт ёнида оқ саат кийган икки-уч кишини эътиборга олмаганда, кимса кўрнмайдилар. Директор пулт олдида турган ўрта бўй, қорачадан келган ки-шини таништирдилар.

— ГРЭС ветеранларидан, Энергоблогнинг шарий машини-нист Йўлдош Муслимовни, таъ-бир жойиз бўлса, улкан блок-нинг асосий иш юритувчиси, де-сак бўлади. Қаерда, қай ерда би-рон бир аппарат ишдан чиққини, кўз очиб юмгунча ўзга солиб юборади. Бўғини, яқинда ҳуку-матимиз уни юксак мукофот — Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан тақдирлади.

Нурчиларнинг фаолият, ишлаб чиқариш жараёнлари, машина-механизмлар билан қизқинаш, барча процесслар автоматлаш-тирилган. Аппарат ҳамда жиҳоз-лар ишнинг телевизион мослама-лар назорат қилиб боради. Шу-нинг учун ҳам булса керак, бир киловатт-соат электр энергияси ишлаб чиқариш 0,47 тикинини таш-кил этмоқда. Еки бешйилликнинг сўнгги йилга мўлжалланган на-тижаси эришилган. Меҳнат уну-мдорини эса ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 21 процентга ўсган.

— Нурчиларнинг янги, чуқур билимга эга бўлган авлодини тай-ярашга ҳам жиддий эътибор берамиз, — дейди ўртоқ Абду-рахмонов. — ГРЭС қозғирда уч-та Коммунист меҳнат мактаби таъ-шикл этилган. Уларда 500 дан ор-тиқ йигит-қизлар нурчилар сир-асрорларини кўнг билан ўр-ганишляпти.

Судбат мавзуси мусобақа усти-да тўхтаганда директор очилиб кетди.

— Шундай ютуқларни қўлга киритишимизда асосий себаблар-дан бири социалистик мусобақа-даги кўлга қўйилишлардир. Бизда мусобақанинг турли-туман қўри-ишлари мавжуд. Цехлар, участка-лар, блоклар ўртасида, шунинг-дек, айрим ишчилар орасида му-собақалар олиб бориладилар. Мас-алан, «Энг яхши энергоблок ма-шини», «Энг яхши слесарь», «Энг яхши электр монтери ва бошқалар. Иссиқлик назорати ва автоматика цехимиз эса респу-блика ГРЭСлари ўртасидаги мусо-бақада фахрли иккинчи ўринни эгалладилар.

Хонадонларимизни Илмич нури билан гул-гул яшатаётган, ке-чамизни тонгдек ёритиб турган Тошкент ГРЭСи нурчилар-нинг келажак режалари янада улкан. Ички резерв-ларини, ишга солиниши, цех, участкаларни реконструкциялаш ва модернизациялаш ҳисобига улар келаси йил электр қуввати ишлаб чиқариш 10 миллиард киловатт-соатга етказишга бел боғлашган.

Корхона ишчилари, хизматчи-лари, инженер-техник ходимлари билан судбатлашган, улар қалби-ге кўл солиб қўрган киши бу ре-жаларнинг реаллиги, ва аёвот-аёвотга олишига тўла ишонч ҳо-сил қилди.

Бугунги шодона айёмда бар-ча энергетиклар қатори Тошкент нурчиларига сикат-саломатлик, улкан муваффақиятлар тилаймиз.

Я. САЛИМОВ,

РЕСПУБЛИКАМИЗДА энг йирик электр станциялардан ҳисобланган Тошкент ГРЭСи тўла қувват билан ишлаб боради. Яқинда сўнгги (юқорида) нурхонанинг пешкадам ходимларидан энергоблокларни назорат қилувчи (чапда) А. Муродов ва шарий машинист З. Муҳитдинов ўртоқлар иш устида. ГРЭС бошқармасининг асосий ишчиси сменаси бошлиғи Ботирбек Маҳмудбеков аппаратлар ишнинг кўздан кечиришда. И. ГЛАУБЕРЗОН ва В. СИРОТКИН фотолари.

ШАРАФЛИ БУРЧ

Областимиз металлургия КИСС XXIV сьезди қарорлар-ини амалга ошира бориб, қу-вончли ютуқларни қўлга кир-итмоқдалар.

Металлургия саноати ишчи-ва хизматчиларидан 96 про-центини ҳозир ўзаро мусобақа-лашмоқда. Социалистик мусо-бақа қудрати билан саноат бўйича 51 бир ойлик давлат-плани — 100,4 процент, махсу-лот реализацияси плани 102 процент бажарилади.

Бу муваффақиятларга ком-мунист меҳнат зарбдорлари ва коллективлари айниқса кўп нақил. Социалистик мусоба-қа бўйича 51 бир ойлик давлат-плани — 100,4 процент, махсу-лот реализацияси плани 102 процент бажарилади.

Касаба союз комитетлари жойларда коммунист меҳнат

ҳаракатини янада кучайтириб, техника тараққийи учун бош-ланган мусобақа қўламини неғайитириш юзасидан қўл-гина тадбирларни амалга ошири-лар. Айни пайтда меҳнат ша-роитини яхшилаш ва техника ҳаётиёқлиги учун кураш юза-сидан ҳам талайгина ютуқ-ларни бажаришлар. Ҳисобот даражаси меҳнат шарафига ях-шилаш учун 1726 минг сўм-лик маблағ сарфландилар. Соци-ал-страхование бюджети 15,3 процентга қўшилди. Ишчиларга 16,8 минг дона пўтевка тарқа-тиди. Бу пўтеваларнинг 2,5 мингтаси меҳнатда ўзини қу-ратаётган жамоатчи ишчиларга бепул берилди.

Металлургия саноати ишчи-лари област касаба союзлари конференциясида ҳисобот до-ладил қилган комитет раиси Ф. Холмулов мана шу ютуқларни алоҳида таъкидлаб ўтди. До-ладчи ва музоарарда сўзга чиққан нотинчлар айни пайтда

қўлга киритилётган ютуқлар-ни мустаҳкамлаш ва йўл қўй-лаётган баъзи бир нуқсонларни бартараф этиш юзасидан қим-матли фикрларни баён қилди-лар. Нотинчлар бошқарув ма-ноабид ҳисобланган касаба со-юзлари эътиборини социалистик мусобақани намунали уюш-тиришга ва мусобақа самара-дорлигини оширишга қаратди-лар. Қабул қилинган қарорда касаба союзлари меҳнатқашлар иш шарафига яхшилаш, мада-ний дам олишни намунали уюштириш, социалистик мусо-бақани пухта таъкил этишда жонобозлик кўрсатишга даъват этилди.

Конференцияда металлур-гия саноати ишчилари област касаба союз комитетининг раҳ-бар органи сайландилар. Бўлиб ўтган пленумда Ф. Холмулов комитет раиси қилиб сайланди.

Р. ГАЛИМОВ, К. АМИНОВ.

ДОҲИЙ ЁЁҚАН ЧИРОҚ

Электр энергиясининг аҳамияти, ажойиб ҳислатлари ҳаммага маълумдир. Жаҳонда унинг қудратига тенг келадиган бирорта куч йўқ, десак муболага қилмаган бўламиз. Мў-жизакор бу нур оқини нимага қодир эмас. Экономиканинг ундан баҳраманд бўлма-ётган, самара кўрмаётган бирор бир тармоғи йўқ. Шу энергия туфайли халқ ҳўжалиғимиз юксалишда, коммунистнинг моддий техника базаси жадал сурьатлар билан барпо этиляпти, замонавий корхоналар ҳаракатга келмоқ-да. Ҳаётимиз фаровон, турмушимиз чароғон бўлмоқда.

Улуғ доҳий Владимир Ильич Ленин электр энергиясининг моҳиятини чуқур тушуниб ва унинг яратувчилик қудратига жуда катта баҳо бериб, халқ ҳўжалиғининг, шу жумладан қиш-лоқ ҳўжалиғининг янги техника негизига ўт-казишнинг асосий йўли электрлаштиришда эканлигини алоҳида таъкидлади, электрлаш-тиришни социализмнинг моддий негизи деб билди. «Коммунизм — Совет ҳўкимияти ва илос бутун мамлакатни электрлаштириш де-макдир», деган эди улуғ доҳий.

Владимир Ильич Ленин бутун мамлакатни электрлаштириш плани — ГОЭЛРО планини тузиш илҳомчиси ва таъкилотчиси бўлди, шу билан бирга бу план режаларини амалга оши-риш учун ҳам жуда катта меҳнат сарфлади. Ушандан бери ярим асрдан ортиқроқ вақт ўт-ди. Советлар мамлакатни энергетикас жаҳон-да энг олдинги ўриллардан бирга чиқиб ол-ди. Коммунистнинг шариқи ва Совет ҳўкумати улуғ доҳий васиятларига ошмай амал қилиб, энергетикали экономиканинг бошқа соҳалари-га қараганда анча тез сурьатлар билан ри-вожлантиришни таъминламоқдалар. Ленин ёқ-қан чироқ эндиликда катта маъналага айлан-ди. Ҳозирги вақтда мамлакатимизда бир ке-ма-қулдусда ҳосил қилинаётган электр энергияси миқдори 1913 йилда бутун чор Россиянинг барча станцияларида ҳосил қилинган нур миқ-доридан ҳам ошиб кетди.

Серқўён Ўзбекистонимиз Ильич нуридан баҳраманд бўлиб, экономикани ривожланти-ришда исил қўрилмаган чўқиқларга эришди. Бизда электр нури ҳосил қилиш бекёёқ ри-вожланди. Уни революциядан олдинги Туркис-тондаги ҳосил қилинган электр энергия миқдори-га ҳеч тенглаштириб бўлмайди. Уш вақтда фақатгина йилга 3,5 миллион киловатт-соат нур ҳосил қилинган эди, ҳоло. Ҳозирда бу ра-қам уларча миллиард киловатт-соатни таш-кил этмоқда.

Шуни қувонч билан қайд қилиш керакий, қишлоқларимиз, қишлоқ ҳўжалиғи электр энергия ишлатишда тобора шаҳарларга, завод-фабрикаларга яқинлашиб келмоқда.

Лекин, бу соҳадagi ишлар ҳамоно кенг қў-ламда ва жадал сурьатлар билан давом эт-моқда. Қишлоқ ҳўжалиғи ишлаб чиқаришни жараёларини электр билан таъминлаш йил-дан-йилга ошмоқда. Бунинг учун янги-янги электр узатиш линиялари, трансформатор станциялари, ишлаб чиқариш қуваатлари қу-ришмоқда. Фақатгина сўнгги беш йил ичида турли қулаишларда бўлган 1800 километрдан ор-тиқ электр узатиш линиялари фойдаланиш-га топирилди. Умумий қуваати 131 минг ки-ловатт бўлган 21 та подстанциялар фойдала-нишга топирилди. 441 та трансформатор подстанциялари ўрнатилди. Уларнинг умумий қуваати 80,4 минг киловаттга тенгдир. Эски электр тармоқларини тартибга келтириш юза-сидан катта ҳажмдаги ишлар олиб борилади. Беш йил мобайнида 1100 километрга яқин ана шундай тармоқлар реконструкция қилин-ди.

Тошкент областада биринчи электр станция-си Чиноз районидagi Бўдўйнинг номили қиш-лоқ ҳўжалиғи артелида ишга туширилган эди. Унинг қуваати бор-йўғи 45 киловаттга тенг эди. Ҳозирда бу қуваат билан бийта чорва-чилик фермасини ёки қуваати унча катта бў-лмаган қуритиш-саралаш цехини ишлатиш му-мкин эмас. Ҳозирги вақтда қишлоқ ҳўжалиғи истеъмолчиси ҳам жуда кенг ва қудратли электр ҳўжалиғига эга. Бунга ёрқин нисол

қилиб Оржоникидзе районидagi «Қизил Ўзе-бистон» колхозини кўрсатиш мумкин. У ерда ўрнатилган трансформатор подстанциялари-нинг қуваати 1500 киловаттга ташкил этади. Колхозда 150 дан ортиқ электр двигатели ишлаб турибди. Қишлоқ ҳўжалиғи артели ўз эҳтиёжлари учун ҳар йили 3,5 миллион ки-ловатт-соат электр энергияси ишлатмоқдани, бу миқдор революциядан олдинги бутун Туркис-тонда истеъмол қилинган электр энергиясидан ҳам ортиқроқдир.

Электр энергиясидан қишлоқ ҳўжалиғида фойдаланишнинг жуда кўп афзалликлари бор-лигини тажриба кўрсатиб турибди. У меҳнат унумдорлигини ошириш, қишлоқ ҳўжалиғи махсулотлари етиштириш, ташархнин арзон-лаштириш, иш шароитларини яхшилашга кат-та ёрдам бермоқда. Ҳисобларга қараганда қисман механизацияланган фермаларда ҳар бир сипир учун бир йилда сарф қилинган меҳнат 337 ишчи-кунини ташкил этса, ком-плекс электр механизацияланган фермаларда у бор-йўғи 120 ишчи-соатни ташкил этган. Масалан, «Чиноз» совхозида ет-ҳашак солиш, молхоналарни тозалаш ва автоматик йўл бил-лан суз етказиб бериш — комплекс электр механизациядан жорий қилинган, бир мейо-б-қар 100—120 бош қорамолга қарайдиган бў-лди. Бу маош учун харajatларини қаматириш ва сўт ташархнин анча арзонлаштиришга олиб келди. Илгор ҳўжалиқларининг тажриба-си шуни кўрсатмоқдани, дада ишларини электрлаштириш қўл меҳнати сарфини 28 процент қаматиришга олиб келар экан. Пар-никлар ва теплицаларни ёритиш ва иситишда электр нуридан фойдаланиш сабабловларининг ҳосилдорлигини 20—30 процент қўнайитири-ш ва уларнинг муддатидан 8—17 кун илгари иштиб етилишини таъминлайди. Бундай ми-солларни қўлаб келтириш мумкин.

Область шаҳарлари ва қишлоқ районлари-ни электр энергияси билан бир мейрда таъ-минлашдек масъулиятли ва шарафли вазифа-ниш чуқур ҳис қилган энергетикаримиз меҳнатда катта-катта зафарларни қўмоқда-лар. Электр узатиш линияларининг, подстан-циялар ва трансформаторларнинг авариеси-зи ишлатиш таъминлаш, энергетика ҳўжалиғи қаровини яхшилаш, ишчи-хизматчилар ма-ласини тинмай ошириш туфайли нур реализа-ция қилиш бўйича 1971 йил планини мудда-тидан илгари — байрамимиз арафасида тўла бажардик. Пландagiдан ташқари яна 20 мил-лион киловатт-соат электр энергиясини реали-зация қилишимиз. Иил бошидан бўён қишлоқ ҳў-жалиғи эҳтиёжлари учун етказиб берилган электр энергия миқдори 1 миллион 100 минг киловатт-соат атрофида бўлди. Бу саккизинчи беш йилликнинг дастлабки ўн бир ойлиғига нисбатан икки баравар кўдир. Реализация қилинган электр энергиянинг яримдан қўро-ғи ишлаб чиқариш эҳтиёжлари учун сарф-ланди.

Бундай катта муваффақиятга ўз-ўзидан эришилгани йўқ, албатта. Корхонамиз ишчи-лари, инженер-техник ходимлари ва хизматчи-ларининг фидокорона меҳнати эвазига эриш-дик. Бир ярим минг кишиник коллективимиз туну-кун тиним билмай ишлади. Ишлаб чи-қариш илгорларидан М. Блохин, Т. Фаттохов, Т. Галиев, Г. Цой, К. Аверанов ўртоқларининг меҳнати алоҳида мактовга сазовордир. Улар коллективимизнинг гурури, фахри бўлиб қол-ганлигининг сабаби ҳам шунда.

Бугун энергетиклар кунини зўр ҳурсандчи-лик билан байрам қилар эканмиз, ҳали олди-мизда катта-катта вазифалар турганлигини унутмаймиз. Коллективимиз КИСС XXIV сьезди тарихий қарорларини амалга ошириш-дек умумхалқ ишга ўзининг муноосиб ҳисса-сини қўшиши керак. Шунинг учун ҳам биз қишлоқ ҳўжалиғининг электр энергиясига нис-батан тобора ортиб бораётган талаб ва эҳти-ёжларини тўлароқ қондиришга астойдил ҳа-ракат қиламиз.

Х. ТОШМУҲАМЕДОВ, «Ташэлектробс» директорининг ўрин-босари.

ПЕДАГОГИК МАҲОРАТНИ ОШИРАЙЛИК

Умумий ўрта таълимни амалга ошириш совет мактаби олдида турган энг муҳим ва-зифалардан биридир. КИСС XXIV сьезида таъкидланганидек, умумий ўрта таълимга ўттиш ўққизининг асосий шартларидандир. Умумий ўрта таълимнинг муваффақияти асосий ўққизини қадрларга, уларнинг илмий-азарий савиясига, педагогик ва методик тайёргарлигига боғлиқдир. Зотан, ўққизини майтабда етакчи қудир, таълим-тарбия ишнинг муваффақияти унинг педагогик ма-ҳорати билан белгиланади. КИСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев ўққизчиларнинг Вутулитифоқ сьезида сўзлаган нутқида, муаллим замона-ларни бир-бирига боғлайди. У бўғинлар зан-жиридagi бир ҳаққадир. У ҳозирги замон эстафетасини келажакка элтиб беради, де-йиш мумкин. Бу эса унинг меҳнатини ана шундай мароқли, ҳақиқатан ижобий меҳнат-га айлантиради, деган эди.

Ҳаёт сингари ўққиз ишлари ҳам бир жойда турмайди. Таълим-тарбия ишлари ри-вожланади, тақомиллашади. Бу эса мактаб-ларда ўққиз сифатини янада яхшилашни, юксак педагогик маҳоратни талаб қилади.

Янги программа, янгича ўққиз мактаб раҳбарлари, ўққизчилар, маориф ходимлари олдида янгича вазифаларни қўйди. Бу ҳар бир ўққизчилдан янги программа мазмунини чуқур идрок этиши, унга дарс бериш жара-ёнида пухта амал қилишни талаб этади. Янги-ча ишлаш ўққизчилар, мактаб раҳбарлари-нинг қайта тайёрловдан ўттишларини, билим ва амалий малакаларини тарғи ҳам тақомил-лаштиришларини ҳам тақозо қилади.

Илгор ўққизчиларнинг бевосита иштиро-ки ва ёрдами билан педагогик коллектив-ларда янгилаш билим тақриба тўшланади. Бу ўринда пойтахтимизнинг Октябрь, Киров, об-ластимизнинг Векобод, Оққўрғон, Оржон-икидзе каби районларидagi қатор мактаблар-ни мисол қилиб кўрсатиш мумкин.

Аммо, дарс савиясини ошириш, ўққиз-ларда фанларга қизиқиш уйғотиш, шу асо-да мустақил фикрлаш қўниқмасини ҳосил қилиш, ҳар бир ўққиз предметини ўрганиш-нинг тарбиявий ролини қўнайитиш лозимли-гини унутмаслигимиз лозим.

Ҳаёт тақозо қилаётган бу юксак талаблар-га ҳамма жойда ҳам бирдек амал қилина-тир, деб бўлмайди. Рўйирост айтишимиз к-ракий, ўз устларида кам ишлайдиган, инсти-

тутин қандай таъмонлаган бўлса, шундай са-вияда қолверган. Ўққизчилар ҳали ҳам ор-мизда бор. Векобод районидagi 5-мактаб-нинг рус тили ўққизувчиси А. Усенов, шу райондagi 33-мактабнинг тарих ва география ўққизувчиси Э. Эмрор, Юқори Чирчик райо-нидagi 42-мактабнинг география ўққизувчиси М. Солиқов каби педагоглар шундайлардан бўлиб қиқилар.

Улар дарсларини саводсиз ва зерикарли олиб борадилар. Устига-устак ўз ҳамкасб-ларининг тақрибаларига бефарқ қарайдилар, ўққиз-методик адабиётлардagi янгиликлар би-лақ қизиқмайдилар, ҳатто ўз фанлари бўйича педагогик нашларини ўқимайдилар, қўр-ғазмал қўроллардан деярли фойдаланмай-дилар. Ўзини айтинишчи, шундай қиқилган ўққизчилар билими қандай бўлдикини?

Бунга, аввало бор, мактаб коллективи, қолаберса, халқ масрифи бўлимлари раҳбар-лари айбондилар. Негаки, улар бу хилдagi ўққизчиларга нисбатан талабчанлик қил-майдилар, ўзи буларчилиқка ташлаб қўйди-лар. Буларнинг олдини олиш мумкин эмас-ми? Албатта, мумкин. Тақдор айтагани, ишнинг муваффақияти ўққизчининг ўзига боғлиқ. Агар ўз устида қўрт билиш ишласа, педагогик маҳоратини ошира бурса, ҳаёт би-лан ҳамнафас бўлса марра унинг.

КИСС XXIV сьезида ҳар бир анбейдан ўз малакасини оширабориш талаб қилинди. Биз, халқ маорифи ходимлари, ўққизчилар зиммасига ёш авлодга пухта билим бериш, улар билан тарбия олиб боришдек ҳам фаҳр-ли, ҳам масъулиятли иш юклатилган экан, уни сидиқидилан адо этишимиз зарур.

Шундай бўлса ҳам, ўққизчиларнинг ма-лакаларини ошириш талаблар даражасида эмас. Малака ошириш системасига айрим баҳоналар билан қатор ўққизчилар торти-май қўлиб кетади. Жойлардagi ўққиз-чиларнинг ва халқ маорифи ходимлари-нинг курс ва семинарлари тегишли тартибга солилмаган. Курсларнинг илмий-назарий даражаси қўнғилдагидек, деб бўлмай-ди. Айрим ҳолларда курс ва семинар маш-ғулотлари асоссиз равишда қисқартириб юбориладилар.

Мактабларнинг ўзида ҳам бу соҳада қатор камчиликлар мавжуд. Мисол учун методика бирлашмаларини олиб қўрайлик. Айрим мактабларда бундай бирлашмалар номинати-

на тузилади. Аслида эса унинг ўққиз-тарбия ишларини яхшилашга таъсири бўлмайди. Уларга дуч келган ўққизчилар билиш қи-либ қўйиладилар. Ўзининг, кўп йиллик педа-гогик иш тақрибасига эга бўлган, таъкилот-чи ва жоноқар ўққизчиларни бу каби иш-ларга жалб этилса, фойдалан ҳоли бўлмасди. Ахир, методика бирлашмалари ўзига хос таърибга маркази эканлигини унутмаслик ке-рак.

Бошланғич таълим умумий ўрта таълим, қолаберса, олий таълимнинг асосини таш-кил этади. Шунга кўра бошланғич синфлар-га ва уларнинг ўққизувчиларига эътиборни қўнайитириш даркор. Бошланғич синф ўқ-қизчиларни қайта тайёрлов курсларидан ўз вақтида ўтказилди. Бу, яхши! Аммо, бунинг ўзи билан қиёфолани қилиш мумкин эмас.

Бошланғич синфларда дарс берувчи қў-қизлик ўққизувчилар машғулот илмий-назарий ва методик савиясини оширишда, кўрсатмал қўроллардан самарали фойдаланишда ҳали бой тақрибаларга муҳтождилар.

Оржоникидзе районидagi бир группа таж-рибали ўққизувчиларнинг бошланғич синфлар-га ўтиб дарс беришлари ҳақидаги ажойиб ташаббуслари республика маориф министр-лиги томонидан маъқуллашди. Аммо, бу ҳа-ракат жойларда ҳали кенг аяқ олганча йўқ.

Республика ўққизувчилар малакасини оши-риш ва қайта тайёрлаш марказий институти томонидан тайёрланган педагогик нашла-рам орасида бошланғич синфларга ондлари ҳам бор. Лекин, уларни қўнғилиш мактаблар-да уратилиш қийин. Афтидан, улар жойларга бир текисда тарқатилмаётганга ўхшайди.

Методик адабиётларга бўлган талаб ортиб бормоқда. Ўзинингча, ўзбек тилида «Вош-ланғич мактаб» тилида методик журнал напир этишнинг вақти келиб етди. Бу жур-нал республика ўққизувчиларига катта мето-дик ёрдам қўрсатган бўлар эди. Қишлоқ умумий таълим мактаблари ўқ-қизчилари билан ишланган яхшилик маориф системасининг шу қудатли муҳим вазифаси-дан бирига айланган. Қишлоқ мактабларидagi ўққиз-тарбия жараёни савиясини ошириш йўлида қўп ишлар қилинди. Шу билан бирга қишлоқ ўққизувчиси, ҳусусан, оз комплек-ли мактаб ўққизувчиси ёрдам тариқасида махсус педагогик адабиёт напир этишнинг ҳаёт-нинг ўзи тақозо қилмоқда. Биология, химия, география ва бошқа фанларнинг қишлоқ ҳў-

жалиғига йўналтирилиш, қишлоқ ҳўжалиғи ишлаб чиқариши асослари бўйича янги фа-культет ва курсларни ташкил этиш каби мето-дик масалалар бу нашлада ўз ифодасини топиб бўлар эди.

Ўққизининг илгор усул ва методлари асосларини ишлаб чиқишда олий ўққиз юрт-ларидagi методика кафедралари роли кат-талид. Аммо, мактаб ва ўққизчилар билан уларнинг алоқаси ҳали ҳам яқин йўлга қў-йилган деб бўлмайди. Бу масалада ҳам ўйлаб қўриш лозим.

Ўққизини кабинет системасида қилиб бо-риш, фан кабинетларини асбоб-ускуналар билан таъминлаш, синф кабинетларини таш-кил этиш ва бошқалар ҳам янги ўққиз про-граммасининг талабларидан келиб чиқади. Шу асода ўққизувчиларнинг ўққизчилар би-лан ишлашлари учун қўлай шароит яратила-ди, машғулотларнинг қўрғазмалли ва ичи-карли бўлиши таъминланади, ўққизувчилар-нинг педагогик меҳнатини илмий асосда таш-кил этиш учун пухта замин яратилади.

Бу билан ўққизувчиларнинг ўз устларида ишлаб, илгор тақрибаларни ўрганиш ва амалда таътиқ этишлари кенг йўлга қўйила-ди.

Янгича шароит — янгича иш, дегандари-дек, маориф системасининг ҳозирги босқичи ўққизининг илгор усулларини қўллашнинг тала-б этмоқда. Ҳар бир ўққизчи педагогик ма-ҳоратини ошира бораган ҳолда дарсини ҳар томонлама пухта ва мазмунли ташкил этиш-га эришмоғи лозим. Шундагина ўққизчилар-нинг билимдон, меҳнатсевар ва одобили бў-либ воляга етдилар.

Солиқ СОБИТОВ, Область халқ маорифи бўлимининг боп инспектори, республикада хизмат кўр-сатган ўққизчи.

Д

Халқ назорати

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

САҲИФА

№ 109

ИЗЛАНГАНГА
ТОЛЕ ЁР

ЯНГИ ВАЗИФАЛАР ОЛДИДА

Халқ контроли группалари ва постларида ҳисобот-саноат йиғилишлари мундариғатли янги бўлиб, йиғилишларда КПСС XXIV съезди қарорлари асосида назоратчилар бажариши лозим бўлган вазифалар яна бир бор белгилаб чиқилди.

Халқ контроли группалари ва постларида ўтказиладиган ҳисобот-саноат йиғилишларида биз олдидан пухта ҳозирлик кўриш ҳолда киришдик. Обшар, шаҳар ва район халқ контроли комитетлари ҳисобот-саноат йиғилишларида таъйиғарлик кўриш ва ўтказиш юзасидан конкрет тадбирларни ишлаб чиқилди. Олдидан жойларда инструктор семинар йиғилишлари ўтказилиб, группа раисларига керакли масъалалар берилди. Штатсиз активлар ва обшар халқ контроли комитетлари аъзолари йиғилишларининг жонли ва таъсирли ўтишини таъминлаш юзасидан барча тадбирларни тўла-тўғис амалга оширишди.

Обшар, шаҳар ва район халқ контроли комитетлари кўрган фойдали тадбирлар тўғрисида ҳисобот-саноат йиғилишлари ва конференциялар барча жойларда ўз вақтида ва намунали ўтказилди. Бу йиғилишларда 269 минг киши иштирок этиб, ҳисобот докладлари юзасидан 16880 киши сўзга чиқди.

Йиғилишларини тайёрлаш ва ўтказиш даврида обшар халқ контроли органлари халқ контроли группалари постларини ташкилий жиҳатдан мушталашган, янги составини сифатини яхшилашга алоҳида эътибор берилди. Група ва постларга 31832 киши аъзо қилиб қайдланди. Улар орасида ишчилар 46 процентини, колхозчилар 23 процентини, инженер-техник ходимлар ва хизматчилар 31 процентини ташкил этди. Сайланганларнинг 34 процентини КПСС аъзолари эди.

Утган йилга нисбатан бу йил назоратчилар сонини 5245 кишига кўпайди. Группалар сонини 312 тага, постлар сонини эса 381 тага ошди. Халқ контроли группалари ва постларининг сифат состави ҳам қатор ўзгаришлар содир бўлди. Ишчилар составини 2046 кишига, колхозчилар составини 2436 кишига, коммунистлар сонини 2112 кишига кўпайди.

Ҳисобот-саноат йиғилишларида кўпчилик ҳурматию қозонган, коллектив ўртада катта обрў ва эътибор қозongan 1251 киши группа раислигига, уларнинг мингдан ортиғи эса партия комитети ва бюро аъзоллигига сайланди.

Чирчиқ, Олмалик, Бекобод, Янгийул шаҳарлари, Оқуғрон, Урта Чирчиқ, Бўстонлик районлари хўжаликлариди халқ контроли группалари ва постларида ҳисобот-саноат йиғилишлари асосида мазмунли ўтди.

Саноат корхоналари ва кўришларда бўлиб ўтган йиғилишларда техника тароққити учун кураш, ускуналардан унумли фойдаланиш, материал ва моддий ресурслардан тежаб-тертаб фойдаланиш меҳнат иштирокини мушталаш юзасидан назоратчилар бажарган ушбу ишлар алоҳида қайд этилди. Бу борада Чирчиқ электромашини комбинати назоратчиларини кишини ҳаммага намуна қилиб кўрсатса эришди. Кимёгарлар ўтган йили 1,3 миллион киловатт-соат электр энергиясини тежаб қолган эдилар. Бошқарув аппаратурини иккилаштириш тўғрисида 140,5 минг сўмлик самара кўрилди.

Кимёгарлар бу йил ҳам тежабкорлик байроғини баланд кўтарганлар. Назоратчилар активлиги билан етти ой мобайнида 2,8 миллион киловатт-соат электр энергиясини иқтисод қилинди, рационализаторлик ва иxtирочилик тақлифларини ишлаб чиқариш жорий этиш тўғрисида 59 минг сўмлик самара кўрилди.

Бекободдаги В. И. Ленин номи металлургия заводи назоратчиларининг ҳисобот-саноат конференциясини ҳам низоҳда аниқлик билан ўтди. Ҳисобот даврида корхонада қўшимча равишда салкам 10 минг тонна пўлат, 14

минг тоннадан кўпроқ прокат ишлаб чиқарилди. Ташкилий-техникавий тадбирларни амалга ошириш натижасида меҳнат унумдорлиғи 10,4 процент ошди. Металлургия КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг тежабкорликка даъват этувчи хати юзасидан белгиланган тадбирларни амалга ошираётган, шу йилнинг ўтган тўққиз ойи мобайнида 504 минг сўмлик моддий ва пул маблағларини тежаб қолдилар. Мартен цехида ускуналардан фойдаланиш коэффицентини 92,3 процент, прокат цехида эса 80,2 процентгача оширилди. Урнатилма қопган ускуналар сонини кескин камайитрилди.

Корхонада халқ контроли группалари ва постлари фаолиятига раҳбарлик тақомиллашиб борапти. Завод халқ контроли группаси ўтган тўққиз ойда цехлар бўйлаб 15 та текширув ўтказди. Рейд якулари «Халқ контроли» варақаларида мунтазам равишда ёритиб боришмоқда.

«Алмаликсинтестрой» трести, Янгийул биохимия заводи ва бошқа корхоналарда ҳам ҳисобот-саноат йиғилишлари намунали ўтди.

Колхоз ва совхоз коллективлари йиғилишларида эса қишлоқ хўжалик маҳсулотларини етиштириш кўпайтириш, ҳосилдорлигини ошириш, сугорилган ерлардан рационал фойдаланиш, техника ва инвентар ўғитлар самардорлигини ўстириш юзасидан кўпгина фойдали тадбирлар бўлди.

«Бўқа» совхоз назоратчилари пахтачилик ва чорвачиликни раёонлаштиришда совхоз маъмурияти ва партия ташкилотига қўйган ёрдам кўрсатмоқдалар. Ун бир ой мобайнида улар турли соҳалар бўйича 25 марта текширув ўтказдилар. Бу текширувларда аниқланган камчиликларни бартараф этиш тўғрисида 25 минг сўмлик янги фойда кўрилди.

Янгийул райониди Х. Турсунқулов номи колхоз халқ контроли группаси ҳисобот-саноат йиғилишида доклад юзасидан 11 киши музокарага чиқди. Улар соҳа-диқлик муноси қўраччилик, деқ сақлаш ва хўжаликчилик қарши курашда назоратчилар амалга ошираётган тадбирларни алоҳида таъкидлаб таъкиддилар. Група аъзолари ҳисобот даврида 26 та пахтали ва 80 дан кўпроқ плансиз текширувлар, рейдлар ва кўришлар ўтказиб, кўпгина камчиликларнинг олдини олиб қолганлар эди.

Пискент райониди 2-«Пискент», Бекобод райониди 3-«Далварзин» совхозлари, Бўстонлик райониди Фрунзе номи, Оқуғрон райониди Ботинцев номи колхозлар халқ контроли группалари фаолияти ҳам ҳисобот-саноат йиғилишларида юқори баҳоланди.

Ҳисобот-саноат йиғилишлари давомида тушган танқидий мулоҳазалар район ва шаҳар халқ контроли комитетлари томонидан унумлаштирилди. Ҳозирги пайтда район ва шаҳар халқ контроли комитетлари группа раисларининг семинар-контрашларини ўтказмоқда. Халқ контроли доимий мактаблари ҳам ўз ишларини бошлаб юборди. Яқин келгучи саноат халқ контроли комитети группа раисларининг тармоқлар бўйича семинарларини ўтказмоқчи.

Йиғилиш ва семинарларда ҳисобот-саноат йиғилишлари давомида билдирилган танқидий фикр ва мулоҳазаларини бажариш ва партиялик XXIV съезди қўйган улуғвор вазифаларни амалга оширишда назоратчилар активлигини янада кўчатириш билан боғлиқ бўлган масалалар муҳим қилинмоқда. Шаҳ-шубҳа йўқ, обшарлик назоратчиларини тўққизинчи беш йиллик топшириқларини муқаддасдан олдин бажаришда ўзларининг муносиб ҳиссасларини қўшадилар.

А. ИКРОМОВ, обшар халқ контроли комитети раиси.

Группамизга 33 жамоатчи бирлашган. Уларнинг актив иштироки билан ўтган ойларда ўн бир мартаба текширув ўтказилди.

Назоратчилардан А. Ҳасанова, Р. Нигматулина, Н. Собирова ўртоқлар сулашув пунктларига келган абонентларга қандай хизмат кўрсатилганлигини текширдилар. Бу текширувда заказлар қабул қилиш ишида беҳуда куттиришлар содир бўлаётганлиги аниқланди, абонентларга керакли шаҳар тамоқларини теэроқ улаб бериш устида ҳам бир қатор нуқсонлар борлиғи маълум бўлди.

АМАЛИЙ ЁРДАМ

Текширув охирида рейд якулари «Халқ контроли» деворий газетасида эълон қилиниб, беғам телефонисткалар қаттиқ ултирилди. Шундан кейин назоратчилар Ўзбекистон Алоқа министрлиги техника бошқармаси вакиллари билан биргаликда Тошкент шаҳариди бир қатор АТСлар ишсини кузатдилар. Шу нарса маълум бўлди, 44, 35, 66—АТСларда баъзи бир абонентлар кўпини шаҳарлар билан беғам таъминланган экан. Текширувдан сўнг бу камчилик

барҳам топди, беғам таъминланганлардан маълум миқдордаги маблаг ундириб олинди.

Бундай рейдлар тез-тез ўтиб турибди. Телефонисткалардан Р. Эргашева, электромеханик Н. Балабокин, инженер В. Аденин ва жамоатчилар ҳам бир рейдининг самарали бўлиши устида алоҳида қайғурмоқдалар.

Ҳозир биз янги йил учун иш плани тўзиб олганмиз. Бу планга асосан яна бир қатор соҳалар бўйича рейдлар ўтказмоқчимиз.

С. ИБРОХИМОВА, Тошкент шаҳарлари телефон станцияси халқ контроли группасининг раиси.

ТОШКЕНТДАГИ

қўн-галантерей фабрикасида қўлқоп тайёрлайдиган янги цех ишга тушди. Бу цехда барча иш жараёни механизация востисида бажарилади. Янги цех йилга аёлар ва эркакларнинг 80 минг пар қўлқопларини тайёрлаш имкониятига эга.

Стратда: цех бошлиғи С. Саидқаримов ва бригадир М. Нурматова ўртоқлар янги тайёрланган қўлқопларнинг сифатини кўздан кетирмоқдалар.

Қ. РОЗИҚОВ фотоси.

(ЎЗАТ).

КЕНГ ИСТЕЪМОЛ БУЮМЛАРИ КўНАЙСИ

Меҳнатқилар турмуш фаронолиғи ўса борган сари кенг истеъмол буюмларига бўлган талаб ва эҳтиёж ҳам ортмоқда. КПСС XXIV съезди Директиваларида тўққизинчи беш йилликда халқ истеъмол товарлари ишлаб чиқаришини янада кўпайтириш кўзда тутилган. Партия съезди қарорлари асосида ҳозир маданий ва рўзгор буюмлар ишлаб чиқарувчи қувватлар тезкорлик билан фойдаланишга топширилмоқда, янги хил товарлар тайёрлаш технологиясини зудлик билан ўзлаштирилмоқда.

Сўнги йилларда обшарлик саноат корхоналарида тайёрланган рўзгор буюмлар ва хўжалик моллари 70 хилгача кўпайтирилди. 1969 йилда 15913 минг сўмлик кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқаришдан бўлса, шу йилнинг ўтган ўн ойи мобайнида аҳолига 17633 минг сўмлик маданий ва рўзгор буюмлар ишлаб чиқаришдан берилди. Обшарлик саноатчилари йил давомида 22672 минг сўмлик шундай товарлар ишлаб чиқариш учун курашмоқдалар.

Ҳозир обшарликнинг 23 корхонасида кенг истеъмол буюмлари тайёрланмоқда. Кейинги икки йил мобайнида Олма-лида рўзгор химия заводи, Ангрен керамика комбинатида кенг истеъмол моллари ишлаб чиқарувчи махсус цех, Янгийулда пахта фабрикаси, Газалкентда мармар заводи ва яна шунга ўхшаш бошқа қувватлар янги тушурилди. Шу боисдан тайёрланган моллар хил хил, миқдори ҳам йил сайин кенгайиб бормоқда.

Чирчиқдаги «Узбекхиммаш» заводи ҳозир қишқ, вилика, пичок ва бошқа хил рўзгор буюмлари термисини ишлаб чиқарувчи махсус цехга эга. Бу цех ҳар йили 1,6 миллион сўмлик

маҳсулот тайёрлаб берапти. Шу йилнинг ўн ойи мобайнида маҳсулот тайёрлаш ҳажми ўтган йилга нисбатан 21,7 процентга ошди. «Чирчиксельмаш» заводида эса болалар стулчалари ишлаб чиқариш 1969 йилга нисбатан 16 мингтага кўпайди. 1972—1975 йилларда бу корхонада кенг истеъмол буюмлари тайёрлаш икки марта ортади.

Олмалик мебель фабрикаси коллективини ҳам аҳоли талаб ва эҳтиёжларини ҳисобга олган ҳолда тайёрланган маҳсулотлар хиллиги тобора кўпайтирилмоқда. Сўнги икки йил мобайнида фабрика тайёрлаган маҳсулотлар ҳажми 31,7 процентга кенгайди. Диван-крос

хил зарур буюмлар ишлаб чиқариш қамалиб кетди. Комбинат цехларидаги жараёнларини механизациялаш ва янги қувватларни ишга тушириш ўз ҳолига ташлаб қўйилган. Пировардида кўпгина маҳсулотлар бранка чиқарти.

Корхонада цехлар қувватидан унумли фойдаланиш устида кам қайғурилди. Ҳозирги тақуви цехи қувватларининг 67,3 процентини, металл буюмлар тайёрлаш цехи қувватларининг 70 процентини ўзлаштирилган, холос.

Шундай аҳвол Бекобод тикув фабрикасида ҳам содир бўлаётган. Бу корхона аяни пайтда оҳан ва металл ёпиқлар ишлаб чиқаришга ҳам мўждалланган. Аммо, бу соҳадаги қувват

ОБЛАСТЬ ХАЛҚ КОНТРОЛИ ВА «ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» РЕЙДИ

ват, кресло, стол, юмшоқ ме-беллар ва гарнитурлар ишлаб чиқариш технологиясини кенг йўлга қўйилди. Бу йил шундай маҳсулотлардан 14,3 минг комплекти тайёрланди. Тўққизинчи беш йилнинг нобаддаги йилларида сервантлар, журнал ва телевизор учун столчалар тайёрлаш ҳам ўзлаштирилди.

Лекин, шунга қарамай обшарликнинг бир қатор корхоналарида аҳоли кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқаришга ҳали ҳам эътиборсизлик билан қараб келинмоқда. Урта Чирчиқ район саноат комбинати сўнги уч йил мобайнида маданий-маиший товарлар ишлаб чиқариш планини бирон марта ҳам бажармади. Металл қарнишлар, авторучкалар ва бошқа

лар йил сайин ўзлаштирилмай келапти. Пировардида оҳан тайёрлаш цехи, металл ёпиқлар ишлаб чиқариш ҳам қамалиб бормоқда. Бундан корхона ҳам, давлат ҳам зиён кўрмоқда.

Кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқаришга йирик корхоналарнинг баъзилари ҳам эътиборсизлик қилмоқдалар. Жумладан, «Стройпластмасса» комбинатида бу йил кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқариш ўтган йилга нисбатан 300 минг сўмга қамалиб кетди. Ангрендаги керамика комбинати эса кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқариш ўн ойлик планини 70 процент бажарди, холос. Техно-логик ускуналарнинг камчилиги ва асосий маҳсулотлар қўл кучи билан тайёрланган

САВОҚ

Ҳамма ишнинг бошдан пухта бўлгани аҳли — назоратчилари миз шунга одатланишган.

Одатда, янги йил ҳосилига биринчи замин шудгорлаш даврида қўйилади. Биз мана шу ишнинг ҳар томонлама сифатли бажарилишига алоҳида эътибор берамиз. Қўл учида иш қилганларни пайқаб қолса, қаттиқ уялтирамиз.

Яқинда шундай бўлди: пахта ҳосили тўла йиғиштириб олинган ерларни шудгорлаш бошланган кезде правлениега назоратчи Б. Шарипов кириб келди.

— Тўртинчи бригада ерларни юза шудгор қилинапти, — деди у, — тракторчи билан плугчи ни оғохлангандим. Барибир, ишларидан кўнглим тўлмапти.

Дарҳол комиссия тузилиб, Б. Дадажонов билан Э. Турсунқу-жаев шудгор қилган пайкалга назоратчи сифатини текшириш учун юборди. Ҳақиқатан ҳам уч гектарлик майдон низоҳатда сифатсиз ҳайдаганди эди.

Эртаси кун механизаторларнинг йиғилишини ўтказдик. Йиғилишда Б. Дадажонов билан Э. Турсунқу-жаевнинг сифатсиз иши кескин танқид қилинди. Ҳамма-нинг кўзи олдида уларга жарима солинди ва уч гектарлик ерни қайта шудгорлаш топширилди.

Бу воқеа ҳамма учун сабоқ бўлди. Ушандан бери шудгорлаш ишида ҳеч қандай қўнғилсиз ҳоллар содир бўлмади. 1628 гектар майдоннинг ҳаммаси қисқа муқаддасда сифатли шудгорлаб қўйилди.

Группамизнинг эллика яқин аъзоси ҳозир чорва қишлоқини намунали ўтказиш устида жон койитмоқдалар.

А. ДОЛИМОВ, Урта Чирчиқ райониди «Ленин йўли» колхозини халқ контроли группасининг раиси.

Ён-ён

Гапининг очғини тушлик яқинлашган сари ҳидора хўжалиқларнинг таъини ошадиган бўлиб қолди. Тушликнинг кайида қилиш муаммо бу ерда.

3-«Далварзин» совхозини марказида бор-йўғи битта ошхона бор эди, аризмалар баҳона билан уни ҳам ёпиб қўйишди.

Совхоз бухгалтерияси, ишчи-лар кооперативси, қишлоқ Совети ходимлари, марказий устакхона ишчилари ошхона ёпиб қўйилгандан кейин чойхонада тушлик қилишган эди. Нима бўлди-ю, ошхона эшигига тушган чўчиндек қулфлардан бири тез орада чойхона эшигига ҳам пайдо бўлди. «Бу «ён-ён» касалининг сабабини сурагани совхоз директори Б. Мирзакаримов ҳам, ишчилар комитетининг раиси, У. Умаров ҳам елкаларини қисиб қўя қолди. Бичув цехи, нонвойхона очиб қаҳқадаги гап-лар ҳам бугун сувга уриб кетган.

Совхоз ишчилари бу «ён-ён» муаммосига тушунолмади ҳайрон ва сарсон. Энди умидини фақат совхоз назоратчилари қолди. Хўжалик раҳбарлари аниқлай олган сабабларни улар балким аниқлаб қўранда-ларга ёрдам беришар? Шундай бўлиб сарсонгарчилик низоҳатга етса.

Х. ТУРАҚУЛОВ, Бекобод райониди 3-«Далварзин» қишлоқ Советининг ходими.

В. МОЛЧАНОВА, обшар халқ контроли комитетининг инспектори.

О. ВАЛЕЕВ, халқ назоратчи.

Ж. НОСИРОВ, «Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

БОШЛАНДИЮ ТАШЛАНДИ

«Янгийул» турар жой массивида 150 ўринли миллий таомлар ошхонаси ва чойхона қўриқла бошлаганига уч йилдан ошиб кетди. Бу бино 1968 йилнинг иккинчи кварталда фойдаланишга топширилган керак эди. Бироқ «Гавташхонстрой»га қарашли 3-қурилиш трестининг 30-бошқармаси иш-ни бошладию, ташланди...

(Редакцияга келган хатдан).

— Эшитдингми, қурилишни ошхона, ошнам, чойхонаси ҳам бўлармиди, мен сенга айтсам...

«Янгийул» аҳли бирдек қувонди чунки, Хушхабардан халқ қўнган тоғ, бўлди кўп шодон. Аввалига севинишди ва кейин бирок, Сизга айтсам, бу қувончлар бормадим узоқ. Ер қазилди, хандақлар ҳам қазилди, қарағи, Арматура қозилари қозилди аранг. Сим тўрлар ҳам ўрнатилди ва яна бир оз

Пойдеворга тегишли иш қилинди, бу рости. Плиталар келтирилди объекта атаб. Ишлатилмай қолди аттаган, шунда ҳамма гап. Шу тариқа ўтди ойлар, неча квартал. Қурилишчи, қурувчи ҳамон кўп махтал. Уч йилдан ҳам ошиб қолди, турар «бесозор», Ҳатто ерга тенгашолмас «жондор пойдевор». Бошлагану, ташлаганлар, бўлишган, қойиб. «Янгийул» аҳли юрар уларни Музаффар ТУРОВОВ.

ИШЛАР ЎЛДА - ЖЎЛДА

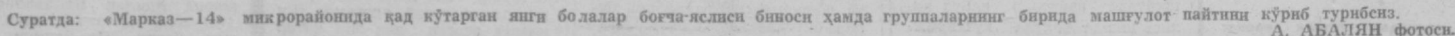

Ажаб эмас қозғоғдаги бу «ўғитлар», Қани энди, ерга озик—дармон бўлса. Ҳўн аяқига иш бўларди биродарлар. Шу ўғитдан гўза яшаш, хирмон бўлса.

Ҳафт-мафт бўлди тракторчи Миралим, Шўри қурди бирдадам ҳам юрмасдан. Аттанг, дерди, текширмай гўрлик қилдим. Қабул қилдим аҳли синаб қўримасдан.

КИЧКИНТОЙЛАР ҚУВОНЧИ

P-19212. A-1866.

9212. A-1866.